

Nachtvlinders: we zien z

Nachtvlinders zijn een prettige groep nachtdieren die speciale aandacht verdienen. Dat kan door een mooie tuin met beplanting te (laten) ontwerpen. Zo mooi, zodat de eigenaren de tuin intact laten en niet weer alles omgooien. Want zoals zoveel dieren houden nachtvlinders ervan om met rust te worden gelaten. Rust als ze als rups van blaadjes eten, rust als ze als pop onder de grond of aan een tak verblijven en rust als ze als vlinder op zoek gaan naar nectar of een partner.

Tekst: Hoe ontwerp je een mooie tuin? Volgens Piet Oudolf, een bekende tuinontwerper, moet je de natuur niet willen kopiëren, maar je erdoor laten inspireren. Hij gebruikt een structuurgevende laag en een dynamische plantenlaag in zijn tuinontwerpen.

Structuur

De **structuurgevende laag** dient om rust en overzicht in de tuin te krijgen, door de seizoenen heen. Deze structuurlaag is belangrijk als je wildere planten wilt toepassen, die zelf weinig structuur geven. Structuur zorgt ervoor dat het geheel overzichtelijk blijft. De structuurlaag bestaat uit hagen, knipvormen, paden en contouren van borders. Zelf vind ik dat bomen hier ook bij horen, mits ze in de winter ook het aanzien waard zijn (een mooie takkenstructuur, of wintergroen). Vlinders gebruiken deze structuurlaag om zich

te oriënteren: ze vliegen erlangs op zoek naar nectar en plaatsen om eitjes af te zetten.

Dynamiek

De structuurlaag staat in contrast met de **dynamische plantenlaag**, die sterke seizoensveranderingen laat zien; opkomend jong blad, gevolgd door groei en bloei, waarna eventuele zaaddozen en bruintinten hun opwachting maken, die aan het eind van de winter vaak ter aarde 'storten'. U vindt die laatste fase wellicht niet zo mooi, en krijgt de neiging om de bruine takjes en blaadjes op te ruimen. Maar voor vlinders heeft de dynamische plantenlaag ook in de winter een belangrijke betekenis. Ze verschuilen zich als rups tussen het dorre blad. Ook zijn er nachtvlinders die zich verpoppen onder de grond of in de strooisellaag van afgevallen blad. Het is dan ook van belang dat er

Tuin met structuurgevende laag en dynamische plantenlaag.

e niet, maar ze zijn er wel

zo'n strooisellaag aanwezig is en dat deze met rust gelaten wordt.

Voor de soorten die ondergronds als pop of rups overwinteren geeft een laag blad en of stengels een extra isolatielaag aan de aarde. En dat is wel zo prettig in de winter. Het is dus best belangrijk om deze 'dode' plantenlaag in de winter intact te laten en pas in het voorjaar op te ruimen.

Nectar- en waardplanten

Als je een strakke en heldere structuurgevende laag toepast, blijft je ontwerp overeind, ook als je veel kruidachtige planten toepast. Die structuurlaag is daarmee zowel voor mens als nachtvlinder zinnig. Ten tweede is het zinnig om zowel voor de structuurgevende laag als de dynamische plantenlaag planten te gebruiken waar nachtvlinders en hun rupsen van kunnen eten. Dus nectar voor de vlinders en bloemknoppen en blad voor de rupsen. In de lijst hieronder staan nectar- en waardplanten aangegeven voor nachtvlinders. De grootste groep waardplanten zijn echter de grassen. Een bloemenweide die gefaseerd gemaaid wordt, is dan ook een geweldige kraamkamer voor nachtvlinders. Diverse grassoorten, aangevuld met *Galium verum*, *Origanum*, *Lotus corniculatus* en *Trifolium pratense*, maken een prima bloemenwei. Met deze aanpak – een structuurlaag en dynamische plantenlaag opgebouwd uit planten die aantrekkelijk zijn voor nachtvlinders – krijgt u een aantrekkelijke tuin voor uzelf en de nachtvlinders.

Blom S.../Flickr

Snoeimethode voor de hulst om toch enkele bloemen te krijgen: het ene jaar de ene zijde snoeien, het andere jaar de andere zijde; genoeg ruimte voor een haag is daarbij essentieel. Bloemen zijn nodig voor de nectar, maar ook als voedsel voor de rupsen die veelal de bloem(knoppen) eten. Van de andere drie haagsoorten eten de rupsen voornamelijk het blad. Gewoon snoeien is dan minder een probleem. Eventueel wel het snoeisel een dag laten liggen om rupsen de kans te geven weer in de plant te kruipen als u ze er per ongeluk uit heeft geknipt. De snoeimethode voor de hulst geeft ook bij deze hagen natuurlijk wel meer bloemen en dus nectar voor de nachtvlinders.

In de twee tabellen staan voorbeelden van planten voor de structuur- en dynamische plantenlaag. Al deze planten zijn nectar- én waardplant voor nachtvlinders.

STRUCTUURGEVEENDE LAAG		Opmerkingen
Bomen:		
<i>Malus</i>	appelboom	
<i>Salix caprea</i>	knotwilg	ieder jaar helft van de takken knotten
<i>Corylus avellana</i>	hazelaar	
<i>Crataegus monogyna</i>	meidoorn	
<i>Prunus avium</i>	kersenboom	
<i>Prunus domestica</i>	pruimenboom	
<i>Prunus spinosa</i>	sleedoorn	rupsen eten het blad, kan ook als haag
<i>Prunus cerasifera</i>	sierpruim	met eetbare pruimen en donkerrood blad
Haag:		
<i>Crataegus monogyna</i>	meidoorn	rupsen eten het blad
<i>Ilex japonica</i>	hulst	wintergroen en dus beste winterstructuur, rupsen eten de bloemknoppen en de bloemen
<i>Ligustrum</i>	liguster	halfwintergroen, rupsen eten het blad
Begroeide schutting:		
<i>Hedera helix</i>	klimop	rupsen eten de bloem(knoppen) en het blad
<i>Pyracantha</i>	vuurdoorn	